HE 12/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi - Lakivaliokunta 23.3.2017/ Asiantuntijalausunto, Suomen Asianajajaliitto

Yleistä

Lausuttavana oleva hallituksen esitys sisältää pääosin teknisluontoisia suoraan uudelleen laaditusta maksukyvyttömyysasetuksesta johtuvia muutoksia Suomen maksukyvyttömyyslainsäädäntöön. Ehdotukset ovat perusteltuja ja tarpeellisia.

Soveltamisalaa, tuomioistuimen toimivaltaa tai sovellettavaa lakia koskeviin säännösmuutoksiin Suomen Asianajajaliitolla ei ole huomautettavaa eikä täydennettävää.

Maksukyvyttömyysrekisterit

Maksukyvyttömyysrekisterien suunnitellut tietosisällöt ovat riittäviä ja pääosin ne määrittääkin maksukyvyttömyysasetus. Rekisterien hakuominaisuudet ratkaisevat pitkälti niiden käyttökelpoisuuden asianosaisten tiedontarpeiden täyttäjänä.

Kuulutusmenettelystä luopuminen maksukyvyttömyysmenettelyiden eri vaiheissa hallituksen esityksen mukaisesti on oikea ratkaisu.

Virallisessa lehdessä ja sanomalehdissä julkaistavat kutsut velkojainkokouksiin lienevät pääosin menettäneet merkityksensä tiedonvälityksen digitalisoiduttua. Lehdissä julkaistavat kutsut eivät tavoita digijulkaisuja lukevia. Julkisessa tietoverkossa ilmaiseksi käytettävästä rekisteristä maksukyvyttömyysmenettelyistä tietoa tarvitsevat todennäköisesti löytävät kutsut velkojainkokouksiin ja tiedot konkurssivalvonnoista lehdissä julkaistavia kuulutuksia ja ilmoituksia varmemmin.

Rekisterien yhteentoimivuus

Konkurssipesien pesänhoitajien ja yrityssaneerausten selvittäjien käytössä on nyt jo useita vuosia ollut Kosti-tietojärjestelmä. Siihen tallennetaan menettelyiden keskeiset asiakirjat, muiden muassa velkojainkokouskutsut ja kuulutukset konkurssivalvonnoista.

Asiakirjojen tallettamisen ohella pesänhoitaja tai selvittäjä tallettaa Kosti-järjestelmään monenlaisia menettelyä koskevia metatietoja. Esimerkkinä tähän hallituksen esitykseen liittyen Kosti-järjestelmään merkittäviä tietoja ovat velkojainkokouksen ajankohta ja konkurssivalvontapäivä.

Pesänhoitajan ja selvittäjän työn kannalta on olennaisen tärkeää, että merkintöjä ei tarvitse tehdä kahteen tai useampaan rekisteriin.
Valtiontalouden ja Oikeusrekisterikeskuksessa tehtävän työn kannalta ei ole mielekästä, että viranomaiset kirjoittaisivat maksukyvyttömyysrekistereihin pesänhoitajilta ja selvittäjiltä saamiensa sähköpostiviestien tai kirjeiden perusteella velkojainkokousten päivämääriä ja valvontapäiviä sekä muita rekisteriin merkittäviä tietoja silloin, kun tiedot voisivat automaattisesti päivittyä Kosti-järjestelmästä muihin rekistereihin.

Ei –automaattisessa tiedonsiirrossa tapahtuu helposti inhimillisiä virheitä ja unohduksia sen lisäksi, että moni ihminen joutuu tekemään tarpeetonta työtä.

Kosti-järjestelmän ja maksukyvyttömyysrekistereiden kahdensuuntainen tietojen välitys on toteutettava heti.

Tietojen antaminen velkojille ja saatavien ilmoittaminen

Velkojien mahdollisuus valvoa saatavansa suomen ja ruotsin kielten lisäksi englanniksi on käytännönläheinen ja kannatettava ehdotus.

Se, että velkojat voivat ilmoittaa saatavansa millä tahansa Euroopan unionin toimielinten virallisella kielellä ei aiheuta merkittäviä ongelmia suomalaisille konkurssipesän hoitajille tai saneerausten selvittäjille.

Konkurssilakiin ei hallituksen esityksessä ehdoteta muutosta siihen, että pesänhoitajan on huolehdittava valvontakirjelmien käännättämisestä suomalaisen konkurssimenettelyn kielelle tarpeellisin osin. Tämä menettely lienee käytännöllinen ja aikaa säästävä, kun käännöskulut voidaan kuitenkin veloittaa menettelylle vierasta kieltä käyttäneeltä velkojalta. Silloin, kun velkoja käyttää maksukyvyttömyysasetuksen mukaista vakiolomaketta saataviensa ilmoittamiseen, ei käännösten teettäminen yleensä liene tarpeen.

Konkurssilakia nyt muutettaessa voisi harkita, olisiko Konkurssilain 12 luvun 7 §:n täydentäminen aiheellista. Laissa voisi määrätä, että konkurssivalvontakirjelmästä tulee ilmetä jollain Euroopan unionin toimielinten virallisella kielellä kysymyksessä olevan valvontakirjelmä. Saattaahan käydä niin, että vieraskielistä sähköisenä viestinä tullutta ilmoitusta ei lainkaan tunnisteta valvontakirjelmäksi, ellei sitä ole selvästi sellaiseksi otsikoitu.

Helsingissä 22.3.2017

Kari Jaatinen
asianajaja, varatuomari
Helsinki